

Kurzuskód	Kurzusnév	Tagozat	Tantervi félév
ANGY-HA-3021, BNGY23-HA-316	Szakpedagógiai gyakorlat 3.	Nappali	7.
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
30 óra	3 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

A gyakorlat helyszíne

A hallássérült gyermekek és tanulók speciális óvodái, iskolái Budapesten, illetve a hallássérült gyermekeket és tanulókat integráltan nevelő óvodák, általános iskolák és középiskolák (teljes integráció).

A gyakorlat célja

Egészítse ki a hallássérült gyermekek, tanulók komplex gyógypedagógiai fejlesztésében szerzett elméleti ismereteket a hallássérült gyermekek és tanulók integrációjában, illetve speciális intézményeinek oktatás-nevelése terén.

Biztosítson folyamatos ismeretszerzést, tapasztalat- és élménygyűjtést a hallgatók számára a leendő munkájukról. A hallgatók szerezzenek jártasságot a hallássérült gyermekek, tanulók nevelési-oktatási gyakorlatában, a hallás-nevelésre és a hangzó beszéddel történő kommunikációs képességek fejlesztésére erősen alapozott tanításának gyakorlatában, készüljenek fel a majdani gyógypedagógiai munkára a hallássérültek gyermekeket, tanulókat oktató speciális iskolákban és integrációban. A gyakorlat szervesen kapcsolódjon a hallgatóknak a hallássérült gyermekek és tanulók integrációja témakörében szerzett elméleti ismereteihez, adjon lehetőséget ezen ismeretek felhasználására, gyakorlati alkalmazására, önreflexióra és szakszerű és objektív helyzetértékelésre. A gyakorlat során a hallgatók ismerjék meg a hallássérült gyermekek és tanulók integrációját végző intézményekben folyó munkát, kompetencia-határokat. Szerezzenek konkrét tapasztalatot a hallássérült gyermekek, tanulók gyógypedagógiai fejlesztésének megtervezésében, az egyes foglalkozások részleges vagy teljes megtartásában, a megvalósult és meg nem valósult célok, módszerek elemzésében, a foglalkozás értékelésében, egyre nagyobb önállósággal. Szerezzenek tapasztalatot a szülőkkel, és más, gyermek fejlődésében szervesen

résztevő szakemberekkel történő együttműködésben. Segítse elő a gyakorlat az ismeretek tudatos és önálló alkalmazását, a hallássérült gyermekek gyógypedagógiai neveléséhez szükséges

pedagógiai képességek fejlődését és megerősödését, a gyógypedagógiai hivatástudat megalapozását.

A gyakorlat rendje és szervezése:

A gyakorlatok 3 helyszínen, több hallgatói csoportban folynak párhuzamosan, 4-5 hetes váltásban. A hallgatóknak minden helyszínen kötelező részt venni a gyakorlatokon. A gyakorlati beosztást, beleértve a hospitálások rendjét, a szakirány oktatója készíti el, ő tartja a kapcsolatot az intézményekkel.

Az integrációs gyakorlati részben a hallgatói kiscsoportok a hospitálás után beosztás szerint, óvodáskorú gyermek, alsó- vagy felső tagozatos, középiskolás hallássérült tanuló számára tartanak egyéni foglalkozást, önállóan, a tanult órátípusokból, az adott gyermekhez, tanulóhoz illeszkedő lehetőségekből: társalgás, fogalomelmélyítőbeszédfejlesztő játékok, cselekvéses helyzet, mese képsor-báb jelenet, beszédfejlesztő ábrázolás és kézimunka, fogalmazás és bevezető órátípusai, pantomimjelenetek szerepjáték – vagy ezek kombinációja.

A speciális iskolai részekben a csoportok a hospitálás után beosztás szerint, önállóan vagy párban tartják a foglalkozásokat. A párban tartott órákra két hallgató készül, az időt felezve. A hallgató óvodában és alsó, illetve felső tagozatos osztályokban tanít a tanult órátípusokból.

A gyakorlat teljesítésének feltételei, ellenőrzés, értékelés

Feltételek

A gyakorlat igazolatlan mulasztás esetén érvénytelen. Igazolt mulasztás esetén a pótlás lehetőségéről a szakirány oktatója dönt az illetékesekkel együtt (hallgató, gyakorlatvezető, igazgató).

A különböző szintereken tartott foglalkozásokat, órákat a gyakorlatvezetők érdemjegyekkel értékelik; az erről szóló „menetlevelet” a hallgató az előre egyeztetett határidőre a megfelelő felületen leadja.

Az integrációs szintén a hallgató, amennyiben erre engedélyt kap, a saját tanításáról videó felvételt készít. Ebből egy 20-25 perces, egybefüggő órarészletet (mely lehet egy adott órátípus vagy órátípusok kombinálása) előre egyeztetett határidőre a megfelelő felületen lead, majd ennek egy részletét egy előre egyeztetett időpontban, a párhuzamosan futó elméleti kurzus keretein belül bemutat a csoportnak, amit a hallgatótársakkal közösen megbeszélnek. Amennyiben

videófelvételi engedéllyel nem rendelkezik, úgy a kari oktatóval egyéni egyeztetés alapján történik a tanítások megbeszélése.

A hallgató 7-10 oldalas írásbeli munkával zárja a gyakorlatát: az elméleti kurzusokon tanult órátípusok elemző bemutatása és összehasonlítása elsősorban a Szakpedagógiai gyakorlat I-II-III. hospitálási és tanítási tapasztalatai alapján, önreflexióval. Amennyiben a hallgatónak a félév/ek során nem volt alkalma megfigyelni/tanítani egy órátípust, úgy az órátípus legfontosabb elemeit a módszertani ismeretei alapján emelje ki az adott szintésre adaptálva. Az összefoglaló elemzést a hallgató az előre egyeztetett határidőre a megfelelő felületen leadja.

Ellenőrzés

A gyakorlat során a gyakorlatvezető tanárok és a szakirány oktatója a gyakorlat idejében ellenőrzik a hallgató teljesítményét.

Értékelés

A gyakorlat gyakorlati jeggyel zárul, melyet a különböző szinterek gyakorlatvezetői és a szakirány oktatói alakítanak ki a hallgató teljes, a gyakorlathoz kapcsolódó tevékenységei alapján: felkészülés, hozzáállás, pontosság, tudatosság, óravezetési stílusa, tartalma, felépítése, (gyógy)pedagógiai és tantárgy-pedagógiai, pedagógiai diagnosztikai szempontok érvényesítése, a gyerekekkel való kapcsolat kialakítása, fejlesztése, kommunikációs stílus; a gyakorlati jegy hangsúlyos részét képezi az integrációs szintéren készített videófelvétel szóbeli, csoportos elemzése, valamint a hallgató által benyújtott gyakorlati dokumentáció szakmaisága is. (Az oktatók a beadandó részleteiről, beleértve a határidőt, külön tájékoztatják a hallgatókat, értékelési szempontrendszerrel mellékelve.)

A gyakorlatvezető tanár feladatai

A gyakorlatvezető megismerteti a hallgatókat az intézménnyel, a csoport gyermekeivel, tanulóival, illetve integrációs gyakorlati szintéren a gyakorlatba bevont gyermekekkel, tanulókkal. Lehetőséget teremt a gyermekek, tanulók orvosi, pedagógiai, pszichológiai státuszának megismerésére, bemutatja a gyermek, tanuló családját, a szülőkkel, családdal való együttműködés jellegét. Integrációs szintéren bemutatja a többségi intézmény működését is, a befogadó csoportban/osztályban zajló munkát, a befogadó pedagógus oktatás-nevelési stílusáról, a befogadó közösségek jellemzőiről szerzett legfontosabb tapasztalatait.

GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI ÉS REHABILITÁCIÓS INTÉZET

A hallgatók a régi szintereken vázlatos, az új szintereken részletesebb gyakorlatvezetői felkészítés mellett, viszonylagos önállósággal tervezik meg az órákat és készülnek fel, a tanítást megelőzően a tervezetet bemutatják a gyakorlatvezetőnek. A tanítás során az elméleti órákon tanultakat kell alkalmazniuk. A gyakorlatvezető a tanítást követő megbeszélés során elemzi és értékeli az órát a hallgatókkal és a hallgatótársakkal.

A gyakorlatvezető megosztja szakmai véleményét a kari oktatóval a hallgató gyakorlaton nyújtott tevékenységével kapcsolatban.

A hallgatókkal szemben támasztott követelmények, feladatok

A hallgató részt vesz a bemutató tanításokon, azokról, valamint a csoporttársai által tartott foglalkozásokról hospitálási naplót vezet. Részt vesz a felkészítéseken, óráira óratervvvel készül (felezett tanítás esetén is teljes óraterv), amit az előre egyeztetett határidőre bemutat a gyakorlatvezetőnek, aki korrigálja azokat. A hallgató a javítás után ismét köteles bemutatni a végleges tervezetet. Amennyiben ez nem történik meg, vagy a tervezet minősége nem megfelelő, a tanórát nem tarthatja meg a hallgató. A hallgató megtartja az óráit, a megbeszélésen - beleértve az integrációs szintéren a csoportos videóelemzést - aktívan elemzi a saját tanítása tapasztalatát, eredményességét a megadott szempontok szerint. A hallgatótársak által tartott foglalkozásokra és órárészekre - beleértve a videókat - is aktívan reflektál.

Mesterséges intelligencia használata

A gyakorlatok során a hallgatókat bátorítjuk a mesterséges intelligencia használatára, szigorúan figyelembe véve az ELTE rektori és a Kar dékáni utasításait:

<https://www.elte.hu/dstore/document/14579/4->

[2025_%28X.28.%29_rektori_utas%C3%ADt%C3%A1s_MI_ai.pdf](https://www.elte.hu/dstore/document/14579/4-2025_%28X.28.%29_rektori_utas%C3%ADt%C3%A1s_MI_ai.pdf)

<https://www.barcsi.elte.hu/mi-eszkozok-hasznalata>

Ezzel összefüggésben a tanítások során elvárjuk a Moodle felületen megtalálható sablon óratervezet használatát, melyben külön tere van a foglalkozások tervezésekor alkalmazott MI-használat (ötletelés, képanyag, szöveganyag stb.) dokumentálásának.

A gyakorlati beszámoló elvárjuk az önálló szövegezést; stílusbeli finomításhoz, esetleges tömörítéshez az MI használata megengedett, ennek dokumentálását (említés szintjén) elvárjuk, formai megkötés nélkül.

Egyéb egyedi kérdéseikkel forduljanak bizalommal a gyakorlatért felelős oktatókhoz!

Kurzus kód	Kurzus név	Tagozat	Tantervi félév
ALGY-HA-3021 BLGY23-HA-316	Szakpedagógiai gyakorlat 3.	Levelező	
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
15 óra	3 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

Kurzus kód	Kurzus név	Tagozat	Tantervi félév
TLGY-HA-3021 TLGY23-HA-316	Szakpedagógiai gyakorlat 3.	Levelező	
Óraszám	Kreditérték	Kurzus típusa	Értékelés formája
25 óra	3 kredit	kötelező	gyakorlati jegy

A gyakorlat helyszíne

A hallássérült gyermekek és tanulók speciális óvodái, iskolái Budapesten, illetve a hallássérült gyermekeket és tanulókat integráltan nevelő óvodák, általános iskolák és középiskolák (teljes integráció).

A gyakorlat célja:

Egészítse ki a hallássérült gyermekek, tanulók komplex gyógypedagógiai fejlesztésében szerzett elméleti ismereteket a hallássérült gyermekek és tanulók integrációjában, illetve speciális intézményeinek oktatás-nevelése terén.

Biztosítson folyamatos ismeretszerzést, tapasztalat- és élménygyűjtést a hallgatók számára a leendő munkájukról. A hallgatók szerezzenek jártasságot a hallássérült gyermekek, tanulók nevelési-oktatási gyakorlatában, a hallás-nevelésre és a hangzó beszéddel történő kommunikációs képességek fejlesztésére erősen alapozott tanításának gyakorlatában, készüljenek fel a majdani gyógypedagógiai munkára a hallássérültek gyermekeket, tanulókat oktató speciális iskolákban és integrációban. A gyakorlat szervesen kapcsolódjon a hallgatóknak a hallássérült gyermekek és tanulók integrációja témakörében szerzett elméleti ismereteihez, adjon lehetőséget ezen ismeretek felhasználására, gyakorlati alkalmazására, önreflexióra és szakszerű és objektív

GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI ÉS REHABILITÁCIÓS INTÉZET

helyzetértékelésre. A gyakorlat során a hallgatók ismerjék meg a hallássérült gyermekek és tanulók integrációját végző intézményekben folyó munkát, kompetencia-határokat. Szerezzenek konkrét tapasztalatot a hallássérült gyermekek, tanulók gyógypedagógiai fejlesztésének megtervezésében, az egyes foglalkozások részleges vagy teljes megtartásában, a megvalósult és meg nem valósult célok, módszerek elemzésében, a foglalkozás értékelésében, egyre nagyobb önállósággal. Szerezzenek tapasztalatot a szülőkkel, és más, a gyermek fejlődésében szervesen résztvevő szakemberekkel történő együttműködésben. Segítse elő a gyakorlat az ismeretek tudatos és önálló alkalmazását, a hallássérült gyermekek gyógypedagógiai neveléséhez szükséges pedagógiai képességek fejlődését és megerősödését, a gyógypedagógiai hivatástudat megalapozását.

A gyakorlat rendje és szervezése:

A gyakorlati beosztást a szakirány kijelölt oktatója készíti el, ő tartja a kapcsolatot az intézményekkel. A gyakorlatot a Kar által meghatározott szorgalmi időszakban kell teljesíteni. A pontos időpontjairól a hallgató egyénileg egyeztet a számára kijelölt gyakorlatvezetővel, amit köteles bemutatni a szakirány oktatójának is.

- *8 féléves levelező képzési forma:* A hallgató 3-5 órát a Kar által szerveztetett gyakorlatvezetőjénél hospitál, 10-12 órában egyéni beosztás szerint tanórákat/foglalkozásokat tart. Páros gyakorlat esetén bizonyos órákra két hallgató készül, az időt felezve, ketten tartják meg a foglalkozást. A hallgató integrációban, óvodáskorú gyermek, alsó- vagy felső tagozatos, középiskolás hallássérült tanuló számára tart egyéni foglalkozást vagy speciális intézményi csoportban foglalkozást/órát, a tanult órátípusokból, az adott gyermekhez, tanulóhoz, csoporthoz illeszkedő lehetőségekből: társalgás, fogalomelmélyítő-beszédfejlesztő játékok, cselekvéses helyzet, mese képsor-bábjelenet, beszédfejlesztő ábrázolás és kézimunka, fogalmazás és bevezető órátípusai, pantomimjelenetek, szerepjáték – vagy ezek kombinációja.
- *6 féléves levelező képzési forma:* A hallgató 3-5 órát a Kar által szerveztetett gyakorlatvezetőjénél hospitál, 10-12 órában egyéni beosztás szerint tanórákat/foglalkozásokat tart. Páros gyakorlat esetén bizonyos órákra két hallgató készül, az időt felezve, ketten tartják meg a foglalkozást. A hallgató integrációban, óvodáskorú gyermek, alsó- vagy felső tagozatos, középiskolás hallássérült tanuló számára tart egyéni foglalkozást, vagy speciális intézményi csoportban foglalkozást/órát, a következő órátípusokból (a módszertani, elméleti ismeretekkel párhuzamosan; adott gyermekhez, tanulóhoz, csoporthoz illeszkedő lehetőségekből): társalgás, fogalomelmélyítő-beszédfejlesztő játékok, cselekvéses helyzet, mese képsor-bábjelenet, beszédfejlesztő ábrázolás és kézimunka, fogalmazás és bevezető órátípusai, pantomimjelenetek, szerepjáték – vagy ezek kombinációja.

GYÓGYPEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI ÉS REHABILITÁCIÓS INTÉZET

- *3 féléves levelező képzési forma:* A hallgató 5-7 órát a Kar által szervezett gyakorlatvezetőjénél hospitál, 17-20 órában egyéni beosztás szerint tanórákat/foglalkozásokat tart. Páros gyakorlat esetén bizonyos órákra két hallgató készül, az időt felezve, ketten tartják meg a foglalkozást. A hallgató integrációban, óvodáskorú gyermek, alsó- vagy felső tagozatos, középiskolás hallássérült tanuló számára tart egyéni foglalkozást, vagy speciális intézményi csoportban foglalkozást/órát, a következő órátípusokból (a módszertani, elméleti ismeretekkel párhuzamosan; adott gyermekhez, tanulóhoz, csoporthoz illeszkedő lehetőségekből): társalgás, fogalomelmélyítő-beszédfejlesztő játékok, cselekvéses helyzet, mese képsorbáb jelenet, beszédfejlesztő ábrázolás és kézimunka, fogalmazás és bevezető órátípusai, pantomimjelenetek, szerepjáték – vagy ezek kombinációja.

A gyakorlat teljesítésének feltételei, ellenőrzés, értékelés:

Feltételek

A gyakorlat igazolatlan mulasztás esetén érvénytelen. Igazolt mulasztás esetén a pótlás lehetőségéről a szakirány oktatója dönt az illetékesekkel együtt (hallgató, gyakorlatvezető, igazgató).

A hallgató, amennyiben erre engedélyt kap, a saját tanításáról videó felvételt készít. Egy 20-25 perces, egybefüggő órarészlet megjelölésével együtt (mely lehet egy adott órátípus vagy órátípusok kombinálása) előre egyeztetett határidőre a megfelelő felületen leadja, majd ennek egy részletét egy előre egyeztetett időpontban, a párhuzamosan futó elméleti kurzus keretein belül bemutatja a csoportnak, amit a hallgatótársakkal közösen megbeszélnek. Amennyiben videófelvételi engedéllyel nem rendelkezik, úgy a kari oktatóval egyéni egyeztetés alapján történik a tanítások megbeszélése.

A hallgató 7-10 oldalas írásbeli munkával zárja a gyakorlatát: az elméleti kurzusokon tanult órátípusok elemző bemutatása és összehasonlítása elsősorban a Szakpedagógiai gyakorlat I-II-III. hospitálási és tanítási tapasztalatai alapján, önreflexióval. Amennyiben a hallgatónak a félév/ek során nem volt alkalma megfigyelni/tanítani egy órátípust, úgy az órátípus legfontosabb elemeit a módszertani ismeretei alapján emelje ki az adott szintre adaptálva. Az összefoglaló elemzést a hallgató az előre egyeztetett határidőre a megfelelő felületen leadja.

Ellenőrzés

A gyakorlat során a gyakorlatvezető tanár a gyakorlat idejében ellenőrzi a hallgató teljesítményét.

Értékelés

A gyakorlat gyakorlati jeggyel zárul, melyet a különböző szinterek gyakorlatvezetői és a szakirány oktatói alakítanak ki a hallgató teljes, a gyakorlathoz kapcsolódó tevékenységei alapján: felkészülés, hozzáállás, pontosság, tudatosság, óravezetési stílusa, tartalma, felépítése, (gyógy)pedagógiai és tantárgy-pedagógiai, pedagógiai diagnosztikai szempontok érvényesítése, a gyerekekkel való kapcsolat kialakítása, fejlesztése, kommunikációs stílus; a gyakorlati jegy hangsúlyos részét képezi az integrációs szintéren készített videófelvétel szóbeli, csoportos elemzése, valamint a hallgató által benyújtott gyakorlati dokumentáció szakmaisága is. (Az oktatók a beadandó részleteiről, beleértve a határidőt, külön tájékoztatják a hallgatókat, értékelési szempontrendszert mellékelve.)

A gyakorlatvezető tanár feladatai:

A gyakorlatvezető megismerteti a hallgatókat az intézménnyel, a gyakorlatba bevont gyermekekkel, tanulókkal. Lehetőséget teremt a gyermekek, tanulók orvosi, pedagógiai, pszichológiai státuszának megismerésére, bemutatja a gyermek, tanuló családját, a szülőkkel, családdal való együttműködés jellegét. Bemutatja a többségi intézmény működését is, a befogadó csoportban/osztályban zajló munkát, a befogadó pedagógus oktatás-nevelési stílusáról, a befogadó közösségek jellemzőiről szerzett legfontosabb tapasztalatait.

A hallgatók részletesebb gyakorlatvezetői felkészítés mellett, viszonylagos önállósággal tervezik meg az órákat és készülnek fel, a tanítást megelőzően a tervezetet bemutatják a gyakorlatvezetőnek. A tanítás során az elméleti, módszertani órákon tanultakat kell alkalmaznia, amennyiben a módszertani elméleti óra a gyakorlattal párhuzamos félévben zajlik (8 féléves levelező képzési forma). Egyébiránt a gyakorlatvezetői felkészítés az irányadó (6 és 3 féléves levelező képzési forma).

A gyakorlatvezető a tanítást követő megbeszélés során elemzi és értékeli az órát a hallgatókkal és a hallgatótársakkal.

A gyakorlatvezető megosztja szakmai véleményét a kari oktatóval a hallgató gyakorlaton nyújtott tevékenységével kapcsolatban.

A hallgatókkal szemben támasztott követelmények, feladatok:

A hallgató részt vesz a bemutató tanításokon, azokról, valamint páros gyakorlat esetén a csoporttársa által tartott foglalkozásokról hospitálási naplót vezet. Részt vesz a felkészítéseken, óráira óratervvvel készül (felezett tanítás esetén is teljes óraterv), amit az előre egyeztetett határidőre bemutat a gyakorlatvezetőnek, aki korrigálja azokat. A hallgató a javítás után ismét köteles bemutatni a végleges tervezetet. Amennyiben ez nem történik meg, vagy a tervezet minősége nem megfelelő, a tanórát nem tarthatja meg a hallgató. A hallgató megtartja az óráit, a megbeszélésen aktívan elemzi a saját tanítása tapasztalatát, eredményességét a megadott szempontok szerint. Páros gyakorlat esetén a hallgatótárs által tartott foglalkozásokra is aktívan reflektál.

Mesterséges intelligencia használata

A gyakorlatok során a hallgatókat bátorítjuk a mesterséges intelligencia használatára, szigorúan figyelembe véve az ELTE rektori és a Kar dékáni utasításait:

https://www.elte.hu/dstore/document/14579/4-2025_%28X.28.%29_rektori_utas%C3%ADt%C3%A1s_MI_ai.pdf
<https://www.barczi.elte.hu/mi-eszkozok-hasznalata>

Ezzel összefüggésben a tanítások során elvárjuk a Moodle felületen megtalálható sablon óratervezet használatát, melyben külön tere van a foglalkozások tervezésekor alkalmazott MI-használat (ötletelés, képanyag, szöveganyag stb.) dokumentálásának.

A gyakorlati beszámoló elvárjuk az önálló szövegezést; stílusbeli finomításhoz, esetleges tömörítéshez az MI használata megengedett, ennek dokumentálását (említés szintjén) elvárjuk, formai megkötés nélkül.

Egyéb egyedi kérdéseikkel forduljanak bizalommal a gyakorlatért felelős oktatókhoz!